

ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΗΘΙΚΟΥ ΑΔΙΕΞΟΔΟΥ ΣΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Χριστοδούλου Φελλά Μαρία, Παπαθανάσογλου Ελισάβετ, Μίττλετον Νίκος, Καρανικόλα Μαρία

Εισαγωγή: Δεδομένα δείχνουν ότι βιώματα ηθικού αδιεξόδου μεταξύ επαγγελματιών υγείας σχετίζονται με την ασφάλεια και την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας. Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό δεν έχει μελετηθεί επαρκώς έως σήμερα, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο σε νοσηλευτές ψυχικής υγείας (ΝΨΥ).

Σκοπός και στόχοι: Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση των βιωμάτων ηθικού αδιεξόδου που απορρέουν από τον επαγγελματικό ρόλο των ΝΨΥ στην Κύπρο.

Μέθοδος: Εφαρμόστηκε ποιοτική μεθοδολογία για τη σε βάθος κατανόηση των διαστάσεων της εμπειρίας ηθικού αδιεξόδου. Το δείγμα της μελέτης αποτέλεσαν 21 συμμετέχοντες, οι οποίοι επιλέχθηκαν με σκόπιμη δειγματοληψία. Η συλλογή των δεδομένων έγινε μέσω δύο ομάδων εστιασμένης συζήτησης και βάσει ημιδομημένου οδηγού συνέντευξης. Η ανάλυση των δεδομένων αυτών έγινε με τη μέθοδο ανάλυσης περιεχομένου.

Αποτελέσματα: Οι συμμετέχοντες ήταν έντεκα άντρες και δέκα γυναίκες, (μέση ηλικία = 37,47 έτη), που εργάζονται σε διάφορα τμήματα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Οι βιωματικές καταστάσεις ηθικού αδιεξόδου που περιγράφηκαν αφορούσαν α) την παροχή επισφαλούς φροντίδας προς τους θεραπευομένους, β) αντιδεοντολογική συμπεριφορά, και γ) καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θεραπευομένων και των εργασιακών δικαιωμάτων συναδέλφων. Βασικοί παράγοντες που περιγράφηκαν ως αιτίες τέτοιων βιωμάτων ήταν μικρή προϋπηρεσία και χαμηλή θέση στην ιεραρχία, ελλιπής εκπαίδευση και ανεπάρκεια δεξιοτήτων των επαγγελματιών υγείας, απουσία κατάλληλων δομών και διαδικασιών, διοικητική ανεπάρκεια, περιορισμένη συμμετοχή στη λήψη κλινικών αποφάσεων.

Συμπεράσματα: Οι παράγοντες που οδηγούν σε ηθικό αδιέξοδο φάνηκε ότι αφορούν κύρια την οργανωτική κουλτούρα και τη διοίκηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Επομένως, υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης στρατηγικών οργανωτικής ενδυνάμωσης που θα περιορίζουν καταστάσεις που οδηγούν σε ηθικό αδιέξοδο. Προτείνεται οι νοσηλευτές να εκπαιδεύονται ώστε να αναγνωρίζουν πρώιμα τις δυνητικές καταστάσεις ηθικού αδιεξόδου και να ενεργοποιούν παρεμβάσεις περιορισμού τους, προάγοντας τις προϋποθέσεις ασφαλούς και ποιοτικής φροντίδας προς τους θεραπευομένους.